

Poruka za 2023. godinu

Unutarnji život i solidarnost

Gdje nalazimo izvor bratskog zajedništva, među ljudima i sa svim stvorenjem? U duhovnim tradicijama naroda na Zemlji pojavljuju se različiti odgovori.

Za kršćane je došlo vrijeme dubljeg razumijevanja vjere. Ne da bi se nametali ili pretvarali da imaju odgovor na sve, nego da bi se djelotvornije pridružili onima koji ne prepuštaju sve samo sudbini, već odlučno rade na velikim pitanjima ovog vremena. Ova Poruka za 2023. godinu želi potražiti puteve obnavljanja kršćanskog života u današnjem vremenu.

»Moliti i činite što je pravedno«. Ta je misao vodila pastora Dietricha Bonhoeffera tijekom groznih godina Drugog svjetskog rata.¹ U zatvoru je razmišljao o biti kršćanskog života. On se, posred ratne tragedije, u najtamnijim trenucima svoga vremena, usudio posve jasno reći:

Naše kršćanstvo danas će opstati samo po dvojem: po molitvi i djelu pravednosti među ljudima. Svo razmišljanje, govor i organiziranje u stvarima kršćanstva mora se iznova roditi iz te molitve i tog djela. (Svibanj 1944, Otpor i predanje)

Što nam ovo nadahnuće danas govori? Na ovo pitanje svatko može odgovoriti za sebe. U Taizéu bismo rekli: probuditi naš unutarnji život i solidarnost s drugima ili hraniti svoj molitveni život i šireći prijateljstva...

Svjedočanstvo čovjeka poput Dietricha Bonhoeffera može nam pomoći da vidimo znakove Božje prisutnosti u našim životima. Bonhoeffer je bio svjestan da zlo djeluje u njegovo vrijeme. No imao je unutarnje snage – kao toliki ljudi koji sve do danas trpe ekstremno nasilje i ugnjetavanje – izabrati nadu, pouzdati se u Boga, a ne očajavati nad čovjekom.

I mi možemo odabrati povjerenje u trenutnoj situaciji. Slobodni smo u našem svijetu razlučiti svjetlo koje dolazi od drugdje. Čak i kad prolazimo kroz teškoće, čak i kad se čini da Bog ne čuje naš vapaj, to svjetlo već sviće u našim srcima poput zvijezde danice (2. Petrova 1,19).

f. Alois

1. Dietrich Bonhoeffer (1906.-1945.) bio je aktivan u otporu protiv Hitlera. Bio je član Ispovijedajuće Crkve, pokreta otpora njemačkih evangeličkih kršćana protiv nacionalsocijalizma. Utamničen je 1943. i pogubljen 1945. godine. Njegova pisma i bilješke napisane u zatvoru i danas odjekuju.

Odabrati nadu

Mladi naraštaji, i ne samo oni, danas žive s velikim teretom. Što nam u ovim prilikama može promijeniti pogled i probuditi nam stvaralaštvo? Svakako postoji mnogo razloga za tjeskobu, to može utjecati na naše viđenje svijeta i nas samih. Neki čak dovode u pitanje Boga i Njegovu prisutnost u svijetu.

Strah je razumljiva reakcija. Može nam i pomoći da uočimo nadolazeće opasnosti, da ih imenujemo jasno i bez naivnosti. No budimo na oprezu da ne zapadnemo u fatalizam i cinizam, da se ne prepustimo strahu. To bi nas moglo povući dolje kao vrtlog.

Da ne bismo zašli u slijepu ulicu, Evanđelje nam daje smjernicu pokazujući nam Isusa Krista. On ide pred nama. U svom životu Isus je iskusio radost, ali i strah. Neprijateljstvo protiv njega stalno je raslo i završilo najgorim nasiljem na križu. Ali smrt nije imala posljednju riječ: Bog je uskrisio Isusa od mrtvih i on živi vječno. Ovo je zadivljujuća poruka Evanđelja. Njegovi prvi svjedoci potiču nas da riskiramo vjerovati toj poruci.

I danas Krist prati svakog čovjeka, kako bi svima navijestio bezgraničnu ljubav Božju. Po Duhu Svetom, dahu Božjem, pomaže nam ustrajati i daje svakom čovjeku temeljno dostojanstvo koje mu nitko ne može oduzeti.

Zato se ne povodimo suviše za onim što nam dolazi izvana, nego se otvorimo i tom unutarnjem svjetlu, tom povjerenju koje zovemo vjerom.

Pronaći novu snagu u molitvi

Kako bismo stekli novi pogled na svoj život, na druge i na svijet, potreban je osobni korak. Njega poduzimamo u svojoj dubini, kad svoj život otvorimo dobrohotnoj prisutnosti Božjoj. Radi se o

unutarnjoj promjeni smjera, Evanđelje ju zove obraćenjem, koja nam daje primiti Božju utjehu i ljubiti sve više.

Svi mi možemo tražiti mjesta i trenutke za tu unutarnju tišinu, otvoriti prostor slušanja kako bismo pronašli zajedništvo s Bogom. Isus je već rekao svojim prijateljima: »Kad moliš, uđi u svoju sobu i zatvori vrata. Onda se pomoli Ocu svome koji je u tajnosti.« (Matej 6,6)

Čini se da taj poziv ne odgovara kretanjima našeg vremena. Prolazimo kroz razdoblje sve većih polarizacija i rastućih podjela u društvu, a nekad i u Crkvi i obiteljima. U tom ozračju, buka i laži kao da zaglušuju tišinu dugotrajnog procesa unutarnjeg sazrijevanja.

Zato molitva postaje još važnija: ona je izvor nade, unutarnji put mira, njome možemo držati otvorenima vrata razgovoru, čak i s onima koji dolaze iz drugačije sredine ili koji su čak protiv nas.

Na putu s drugima

Osim osobne molitve, pozvani smo krenuti putem zajedničkog života kao braća i sestre na Zemlji. Tražimo znakove tog općeg bratstva. Unutarnji život nije težnja koju slijedimo u samoći. Ona se nastavlja na zajedničkom putu s onima u istoj potrazi.

Počnimo time da pomognemo rastu vidljivog jedinstva kršćana! Ne kako bismo se osnažili protiv svijeta koji nam se čini neprijateljski, već da oslobodimo zamah Evanđelja. Ne trebamo čekati usuglašavanje svih teoloških pitanja da bismo se okupili u molitvi.

Kada se okupimo kao kršćani različitih denominacija, nekad možemo osjetiti da su naše različite postavke, barem

konceptualno, nespojive. To zapravo i može biti. Ali umjesto da se usredotočimo samo na to, moguć je drugi pristup: početi uvijek iznova zajedno moliti. Tako življeno jedinstvo omogućit će narodu Božjem hod prema zajedničkoj ispovijesti vjere.

Možda tako i mi možemo Crkvu sve više gledati kao veliku obitelj svih onih koji su, slijedeći Krista, odabrali ljubiti? Da bismo bili kvasac mira, prestanimo se držati onoga što nas dijeli i dalje putujući paralelnim tračnicama koje se nikada ne susreću!

Istodobno s ovom potragom za vidljivim jedinstvom, moramo priznati zlo koje je počinjeno i u našim Crkvama i odlučno poduzeti nužne promjene. Povjerenje mnogih ljudi bilo je uzdrmano. Povjerenje je bilo zlorabljeno i u Taizéu, toga smo duboko svjesni. Povjerenje je krhka stvarnost, uvijek ga treba obnavljati i ponovno uspostavljati. To je moguće samo kada slušamo one koji su ranjeni.²

Širiti krug prijateljstva

Kako bi pridonijela bratskom zajedništvu u cijelom svijetu, Crkva je pozvana biti znakom nadolazećeg kraljevstva Božjeg i razumjeti na što je Duh Sveti danas poziva. Evo izazova o kojima se može razmišljati s drugima:

- Danas za mnoge ljude osjećaj pripadnosti postaje sve važniji u izgradnji vlastitog identiteta. No, vlastita pripadnost ne mora se izražavati u suprotstavljanju drugima, već u poštovanju i međusobnim susretima. Da, tražimo dio istine u drugome! To nam pomaže trajno rasti.

2. Pogledaj izjavu brata Aloisa »U Crkvi i u Taizéu nastojanje oko istinitosti mora se nastaviti«, objavljenu prigodom Europskog susreta mladih u Rostocku, dostupnu na: www.taize.fr/protection.pnu na: www.taize.fr/protection.

- Dijalog među vjernicima različitih religija mogao bi biti prostor međusobnog uvažavanja. U takvom je dijalogu otvorenost drugima moguća kada smo ukorijenjeni u vlastitoj vjerskoj tradiciji – baš kao što stablu treba duboko korijenje da mu podupire raširene grane. Iskreno je prijateljstvo moguće, čak i uz određenu bol zbog nemogućnosti dijeljenja naših najdubljih uvjerenja.
- Mnogi su ljudi danas bolno svjesni koliko duboko rasizam i svi oblici diskriminacije opterećuju međuljudske odnose i mnoga društva diljem svijeta. Razmotrimo zajedno što nam pomaže da druge gledamo na nov način, na primjer slušajući ljude koji su napustili svoju domovinu... Prihvatimo različitost koja obogaćuje svaki susret.
- Čujemo li dovoljno vapaj Zemlje? Naši ljudski postupci i naša nepažnja neprestano nanose štetu našem prekrasnom planetu – brojne ekološke katastrofe i sve učestaliji ekstremni vremenski fenomeni na mnogim mjestima ukazuju na to. Moramo hitno preispitati odgovornost koju je Bog dao čovječanstvu. Političke i ekonomske odluke su nužne. Ali već sada svi možemo pojednostaviti svoj stil života i nastaviti se diviti ljepoti stvorenja.
- U kontekstu rata koji hara Ukrajinom i tolikim drugim mjestima diljem svijeta, nekima je teško moliti. Imaju dojam da je Bog odsutan ili da šuti pred zlom. A ipak, kad molimo za mir, budi se naš osjećaj odgovornosti i naša solidarnost sa svima koji tako teško pate zbog tragedije rata. Ne tražimo »jednostavni« mir koji bi agresoru prepustio pobjedu, nego istinski, zahtjevni mir kojem za trajanje treba pravda i istina. Da, molitva za mir hitnija je nego ikada.

Nama koji vjerujemo, vjera može dati nadu koja nadjačava strah od budućnosti. Ne radi se o naivnom pouzdanju, već o uvjerenju, duboko ukorijenjenom u našim srcima, da Bog djeluje u svom stvorenju i da nas poziva da djelujemo preuzimajući sa svoje strane odgovornost za sebe... i za slijedeći naraštaj.

Kad se čini da je mir nedostižni ideal, kad nasilje razara obitelj naroda, kad nas potresaju svakojake opasnosti, sjetimo se: u unutarnjem životu, pa bio on i posve siromašan, u solidarnosti s bližnjima i širenjem prijateljstava, ususret nam dolazi Uskrsli Krist. On nam mijenja pogled, vodi nas u prostranstvo i poziva na neočekivane korake. Hoćemo li ga primiti?

»Together« (Zajedno)

U pripremi je događaj kojim se nastoji pomoći rasti kršćanskog jedinstva. »Zajedno« – »okupljanje naroda Božjeg«. Više pojedinosti biti će objavljeno uskoro, za vrijeme tjedna molitve za jedinstvo kršćana. No već možete predbilježiti 30. rujna 2023. u svom kalendaru.

Informacije o susretima u Taizéu, o posebnim tjednima tijekom ljeta i sljedećem Europskom susretu mogu se pronaći na web stranici Taizéa: www.taize.fr/hr